

Transakcje insiderów – raportowanie o transakcjach (procedura raportowania, listy osób pełniących obowiązki zarządcze oraz osób blisko z nimi związanych) i okresy zamknięte.

Aleksander Plutecki
Departament Nadzoru Obrotu
Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

Warszawa, 17 maja 2016 r.

Zastrzeżenie

Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autora
i nie może być utożsamiana z oficjalnym
stanowiskiem Urzędu i Komisji Nadzoru
Finansowego

Plan Prezentacji

Omówienie regulacji w zakresie transakcji insiderów (osób pełniących obowiązki zarządcze).

Stan obecny i stan prawny po wejściu w życie rozporządzenia w sprawie nadużyć rynku – MAR.

Rozporządzenia wykonawcze.

Standardy techniczne ESMA.

Notyfikacje osób pełniących obowiązki zarządcze - definicje

Osoba pełniąca obowiązki zarządcze - osoba związana z emitentem, która jest:

(art. 3 ust. 1 pkt. 25 MAR):

- a) członkiem organu **administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego** tego podmiotu,
- b) **pełni funkcje kierownicze**, nie będąc członkiem ww. organów ale ma **stały dostęp do informacji poufnych** dotyczących pośrednio lub bezpośrednio tego podmiotu oraz uprawnienia do **podejmowania decyzji zarządczych** mających wpływ na dalszy rozwój i perspektywy gospodarcze tego podmiotu.

Notyfikacje osób pełniących obowiązki zarządcze - definicje

Osoba blisko związana (art. 3 ust. 1 pkt. 26 MAR):

- a) małżonek lub partner uznawany zgodnie z prawem krajowym za równoważnego z małżonkiem,
- b) dziecko będące na utrzymaniu zgodnie z prawem krajowym,
- c) członek rodziny, który w dniu danej transakcji pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym przez okres co najmniej roku,
- d) osoba prawna, grupa przedsiębiorstw lub spółka osobowa, w której obowiązki zarządcze pełni osoba pełniąca obowiązki zarządcze lub osoba blisko związana, nad którą osoba taka sprawuje pośrednią lub bezpośrednią kontrolę, która została utworzona, by przynosić korzyści takiej osobie lub której interesy gospodarcze są w znacznym stopniu zbieżne z interesami takiej osoby (podmiot powiązany).

Osoba blisko związana – podmiot powiązany

art. 3 ust. 1 pkt. 26 d MAR

Osoba pełniąca obowiązki zarządcze

LUB

**Osoba blisko związana
z art. 3 ust. 1 pkt 26 lit. a, b lub c MAR**

Osobowo

Funkcja:

- ✓ Członek Zarządu
- ✓ Członek Rady Nadzorczej
- ✓ Funkcja kierownicza z art. 3 ust. 1 pkt 25 lit. b MAR

Gospodarczo

Podmiot:

- ✓ Pośrednio lub bezpośrednio kontrolowany
- ✓ Utworzony by przynieść korzyści takiej osobie
- ✓ O zbieżnych interesach gospodarczych

Notyfikacje osób pełniących obowiązki zarządcze – przedmiot notyfikacji

Zgodnie z art. 19 ust. 1 a MAR obowiązek notyfikacyjny w odniesieniu do emitentów dotyczy:

każdej transakcji zawieranej na **własny rachunek** osób pełniących obowiązki zarządcze i osób blisko z nimi związanych w odniesieniu do **akcji** lub **instrumentów dłużnych** tego emitenta lub instrumentów pochodnych bądź innych powiązanych z nimi instrumentów finansowych.

Notyfikacje osób pełniących obowiązki zarządcze – przedmiot notyfikacji

Zgodnie z art. 19 ust. 7 MAR obowiązek notyfikacyjny dotyczy również:

- transakcji zastawiania lub pożyczania instrumentów finansowych (również dokonywanych w imieniu osób zobowiązanych),
- transakcji zawieranych przez osobę zawodowo zajmującą się pośrednictwem w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń w imieniu osób zobowiązanych,
- transakcji dokonywanych z tytułu polisy ubezpieczeniowej na życie w przypadku gdy ubezpieczającym jest osoba zobowiązana, która ponosi ryzyko inwestycyjne, a także ma prawo lub swobodę podejmowania decyzji inwestycyjnych dotyczących konkretnych instrumentów w ramach tej polisy lub wykonywania transakcji dotyczących konkretnych instrumentów w ramach tej polisy.

Notyfikacje osób pełniących obowiązki zarządcze – przedmiot notyfikacji c.d.

Szczegółowy katalog transakcji będących przedmiotem powiadomienia zawarty jest w art. 10 rozporządzenia delegowanego Komisji 2016/522 z dnia 17 grudnia 2015 r.

Obejmuje on min:

- nabycie, zbycie, krótką sprzedaż, subskrypcję lub wymianę,
- podwyższenie kapitału lub emisję instrumentów dłużnych,
- dokonane lub otrzymane darowizny lub spadki,
- transakcje warunkowe uzależnione od spełnienia określonych warunków i faktyczne wykonanie takich transakcji,
- transakcje, których przedmiotem są akcje lub jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, w tym alternatywnych funduszy inwestycyjnych.

Notyfikacje osób pełniących obowiązki zarządcze – termin dokonania notyfikacji

- Osoby pełniące obowiązki zarządcze i osoby blisko z nimi związane powiadamiają *emitenta* oraz *właściwy organ* niezwłocznie nie później niż w **trzy dni** robocze po dniu transakcji.

Obecnie termin na zgłoszenie transakcji wynosi 5 dni.

- Emitent zapewnia aby informacje o transakcjach osób pełniących obowiązki zarządcze oraz osób blisko z nimi związanych zostały podane do wiadomości publicznej niezwłocznie i nie później niż w terminie **trzech dni roboczych** od zawarcia transakcji.

Notyfikacje osób pełniących obowiązki zarządcze – dodatkowe obowiązki

Emitenci

- pisemne powiadomienie osób pełniących obowiązki zarządcze o obowiązku dokonania notyfikacji,
- sporządzenie listy wszystkich osób pełniących obowiązki zarządcze oraz osób z nimi związanych.

Osoby pełniące obowiązki zarządcze

- pisemne powiadomienie osób blisko z nimi związanych o obowiązku wynikającym z art. 19 MAR,
- przechowywanie kopii powiadomienia.

Notyfikacje osób pełniących obowiązki zarządcze - kwota

Zgodnie z przepisami MAR (art. 19 ust. 1 i 8) obowiązek dokonania notyfikacji dotyczy sytuacji, gdy łączna kwota transakcji osiągnie 5000 EUR w trakcie jednego roku kalendarzowego.

Po osiągnięciu tego progu należy informować o każdej kolejnej transakcji

obecnie obowiązek należy wykonać w ciągu 5 dni roboczych od dnia, w którym suma wartości transakcji przekroczyła 5000 EUR.

Brak jest obowiązku informowania o dokonanych transakcjach, jeżeli ich suma nie przekroczyła w danym roku kalendarzowym kwoty 5000 EUR

Obecnie taki obowiązek należy wykonać do 31 stycznia następnego roku kalendarzowego.

Notyfikacje osób pełniących obowiązki zarządcze – treść zawiadomienia

Zawiadomienie zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji UE 2016/523 z dnia 10 marca 2016 r. powinno zawierać następujące informacje:

- imię i nazwisko osoby fizycznej lub firma osoby prawnej,
- przyczyna zawiadomienia,
- nazwa emitenta,
- opis i identyfikacja instrumentu finansowego,
- charakter transakcji (np. nabycie lub zbycie), ze wskazaniem, czy jest ona związana z wykonywaniem programów opcji na akcje,
- cena i wolumen transakcji.

Obecnie obowiązujące przepisy zwalniają z obowiązku przekazania emitentowi imienia i nazwiska osoby blisko związanej z osobą obowiązanej – przepisy MAR nie przewidują takiego zwolnienia

Notyfikacje osób pełniących obowiązki zarządcze – obieg informacji

1. Osoba zobowiązana przekazuje zawiadomienie do emitenta i KNF.
2. Emitent podaje do publicznej wiadomości informacje objęte treścią zawiadomienia za pośrednictwem systemu ESPI.

przepisy MAR nie przewidują zwolnienia z obowiązku publikacji imienia i nazwiska osoby zobowiązanej – możliwość taką przewidują obecnie obowiązujące przepisy krajowe.

Okresy zamknięte – zakaz zawierania transakcji

Zgodnie z art. 19 ust. 11 MAR osoba pełniąca obowiązki zarządcze nie może dokonywać transakcji:

- na własny rachunek ani na rachunek innej osoby,
- bezpośrednio lub pośrednio,
- dotyczących akcji, instrumentów dłużnych emitenta, instrumentów pochodnych lub innych związanych z nimi instrumentów finansowych.

W okresie **30 dni** kalendarzowych przed publikacją raportu kwartalnego, raportu półrocznego oraz raportu rocznego.

Okres zamknięty nie będzie dotyczył „klasycznych” informacji poufnych.

Do określenia okresu zamkniętego zastosowanie mają przepisy systemu obrotu, w którym akcje emitenta są dopuszczone do obrotu (w przypadku emitentów dopuszczonych do obrotu wyłącznie na ASO) oraz przepisy prawa.

Okresy zamknięte – procedura i warunki zwolnienia

Zgodnie z art. 19 ust. 12 MAR emitent może zezwolić osobie pełniącej u niego obowiązki zarządcze na dokonywanie transakcji na jej rachunek lub na rachunek strony trzeciej w trakcie okresu zamkniętego:

- na podstawie indywidualnych przypadków z powodu istnienia wyjątkowych okoliczności tj. poważne trudności finansowe wymagające natychmiastowej sprzedaży akcji,
- z powodu cech danej transakcji dokonywanej w ramach programu akcji pracowniczych, programów oszczędnościowych, czy też kwalifikacji lub uprawnień do akcji.

Okresy zamknięte – procedura i warunki zwolnienia c.d.

Warunki określające możliwość wnioskowania przez osobę pełniącą obowiązki zarządcze o zwolnienie jej przez emitenta z okresu zamkniętego zgodnie z art. 7 rozporządzenia delegowanego Komisji 2016/522 z dnia 17 grudnia 2015 r.:

- zajęcie jednej z okoliczności, o których mowa w art. 19 ust. 12 MAR,
- wykazanie przez osobę pełniącą obowiązki zarządcze, że nie można dokonać określonej transakcji w innym momencie niż w okresie zamkniętym,
- wniosek osoby pełniącej obowiązki zarządcze o wydanie zgody emitenta na dokonanie przez nią transakcji w okresie zamkniętym oraz udzielenie takiej zgody musi być dokonane przed dokonaniem transakcji,
- wniosek powinien być odpowiednio uzasadniony poprzez opis planowanej transakcji oraz wyjaśnienie jakie wyjątkowe okoliczności przemawiają za wydaniem zezwolenia na dokonanie transakcji.

Okresy zamknięte – procedura i warunki zwolnienia c.d.

Wyjątkowe okoliczności uzasadniające udzielenie zwolnienia przez emitenta z okresu zamkniętego zgodnie z art. 8 rozporządzenia delegowanego Komisji 2016/522 z dnia 17 grudnia 2015 r.:

- potrzeba dokonania transakcji jest pilna, niemożliwa do przewidzenia oraz niezależna od osoby zobowiązanej,
- przyczyna na charakter zewnętrzny wobec osoby pełniącej obowiązki zarządcze a osoba ta nie ma nad nią żadnej kontroli i jedynym sposobem jej zapobieżenia jest sprzedaż akcji podczas okresu zamkniętego,
- konieczność wypełnienia zobowiązania finansowego lub zaspokojenia roszczenia finansowego,
- wypełnienie zobowiązania wynikającego z sytuacji zaistniałej przed rozpoczęciem okresu zamkniętego.

Dziękuję za uwagę!